

٤٩٤١٤

بسمه تعالی

وزارت اطلاعات و امور علمی ایران
تیمبک تهران

۱۳۸۰ / ۱۰ / ۱۴

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

دانشگاه قم

پایان نامه کارشناسی ارشد حقوق جزا و جرم شناسی

موضوع:

سیاست جنایی

مبارزه با مواد مخدر جمهوری اسلامی ایران

استاد راهنما:

جناب آقای دکتر محمود آخوندی اصل

استاد مشاور:

حجه الاسلام دکتر جلال الدین قیاسی

استاد داور:

جناب آقای دکتر اسداله امامی

دانشجو:

حجت ابریشمی

۴۹۴۱۶

زمستان ۱۳۸۰

تقدیم:

این بضاعت ناچیز را در طبق اخلاص نهاده تقدیم می کنم:

به: آسمان پر مهر غریبی که قربتش، غربتمان را آسان نمود.

به: مولایم علی (ع) که مظهر حق بود و عدالت و اقیانوس بیکران علم و دانش.

به: رادمردانی که در آسمان تیره چندین هزار ساله این سرزمین کهن درخشیدند و چیزی جز ثروت، شرف و هیبت برای ما برجای نگذاشتند.

بویژه آنانی که در راه مبارزه با مواد مخدر همروانان همیشگی تاریخ لقب گرفتند

و توای ایران!

برخود ببال که خاکت، آزاد و آزاده پرور است

و سوگند می خورم که جز به عزت تو نیندیشم.

و تقدیم به همه دانش پژوهان - دانشمندان و پویندگان راه حق و عدالت.

دکتر محمود آخوندی اسفندماه ۱۳۱۲ در اهر دیده به جهان گشود. تحصیلات ابتدائی،

متوسطه و دوره مقدماتی حوزه را در اهر و تبریز گذراند. سپس وارد دانشگاه تهران شد در سال ۱۳۲۰ از دانشگاه نوشاتل سوئیس درجه دکتری P.H.D گرفت. در بازگشت به وطن، با دادیاری، بازپرسی، ریاست دادگاههای جنحه و جنایی، مدیر مسئولی مجله دادگستری، مستشار اداره کل حقوقی و تدوین قوانین،

سمت‌های مختلف قضایی داشته و با تدریس در دانشکده حقوق دانشگاه شهید بهشتی از سال ۱۳۴۵ و چندین دانشگاه معتبر تاکنون به تربیت چند صد مدرس، داورس و پژوهشگر پرداخته و راهنمایی بیش از صد رساله کارشناسی ارشد و دکتری، ارائه افزون بر هفتاد مقاله علمی، ریاست گروه حقوق جزا و جرم شناسی دانشگاه قم، دریافت درجه پروفیسوری حقوق و عضویت در هیئت علمی دانشگاه بین‌المللی هاوایی در ایران و منطقه از آخرین افتخارات علمی استاد است. رساله حاضر نیز با عنوان **سیاست جنائی مبارزه با مواد مخدر جمهوری اسلامی ایران**، در سایه راهنمایی‌های ارزنده ایشان جمع آوری و تدوین گردیده است. بدیهی است آنچه در رساله مزبور در زمره نقاط قوت به شمار می‌رود نتیجه تعالیم و نصایح ارزنده ایشان و سایر اساتید بزرگواری می‌باشد که اینجانب را از تجارب خویش بهره‌مند نمودند و آنچه بعنوان نقاط ضعف مشهود است، نتیجه قصور و کوتاهی شاگردی می‌باشد که تعالیم اساتیدش را به خوبی فرا نگرفته است.

تقدیم به استاد ارجمند جناب آقای دکتر محمود آخوندی

یاد باد آنچه به من گفت استاد

گفت استاد مبردرس از یاد

آدمی نان خورد از دولت یاد

یاد باد آنکه مرا یاد آموخت

که مرا مادر من ندادن زاد

هیچ یادم نرود این معنی

گشت از تربیت من آزاد

بدرم نیز چو استادم دید

که به تسلیم من استاد استاد

پس مرا منت از استاد بود

غیریک نکته که ناگفته نهاد

هرچه میدانست آموخت مرا

«هیچ استاد به من یاد نداد»

«گر استاد نگردد دانستن»

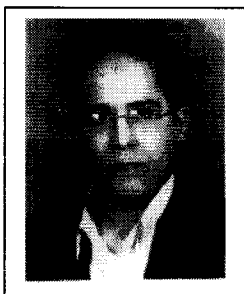
ور بود زنده خدا یارش باد

گر بگردست روانش پرنور

با کمال احترام وادب

حجت ابریشمی

بهار ۸۱

تنها خدا می‌داند که عشق یعنی چه

و عشق مادر است

و مادر.

یعنی دریا /

و عشق.

دستان مهربان پدر است

و پدر.

یعنی باران /

به وجود نازنین مادر.
و به قامت پرصلابت پدر.

پدر بزرگوار و مادر فداکارم:

آنچه به دستان پر مهرتان می‌سپارم، تحفه‌ای است ناچیز به پاس سالهای صبوریتان

صفحه صفحه آن چیزی نیست، جز عشق و سپاس.

و تقدیم به خواهر عزیز و برادران مهربانم:

که در تمامی مراحل تحصیل و زندگی، همواره مشوق و پشتوانه معنوی‌ام بوده‌اند.

فرزاد اطلاعات آرزو علی‌ابراهم
مهرماه ۱۳۹۷

چکیده:

پدیده موادمخدر، امروزه به عنوان یک بحران بین‌المللی، با ضربه‌ها و آسیب‌های جدی خود علیه جوامع مختلف بشری، باعث جلب افکار متولیان سیاست جنایی شده، به گونه‌ای که مبارزه با این مشکل بزرگ، بخش عظیمی از رسالت سیاست جنایی کشورها را به خود اختصاص داده است.

جمهوری اسلامی ایران نیز، به عنوان یکی از پیشگامان امر مبارزه با موادمخدر محسوب می‌شود، لذا نظر به اهمیت موضوع، این رساله با عنوان **((سیاست جنایی مبارزه با موادمخدر جمهوری اسلامی))** به بررسی ابعاد مختلف این سیاست در قلمرو موادمخدر پرداخته است.

در تعریف سیاست جنایی می‌توان گفت: عبارتست از تدابیر و پاسخ‌هایی (کیفری - غیرکیفری) که به

منظور مقابله با پدیده مجرمانه (جرم در معنای عام) از سوی جامعه (رسمی - غیررسمی) اعمال می‌شود.

بنابراین منظور از سیاست جنایی مبارزه با موادمخدر، همان تدابیر و فعالیت‌های انجام شده از سوی دولت یا مردم، در جهت مقابله با این پدیده شوم می‌باشد که از دو جهت قابل بررسی است:

۱- از جهت عرضه ۲- از جهت تقاضا

بر این اساس یک سیاست جنایی معقول آنست که هر دو جهت را شامل گردد، در غیر اینصورت عدم تعادل، باعث شکست تمام تلاشها و زحمات می‌گردد.

مهمترین اقدامات در جهت مبارزه با عرضه عبارتند از:

۱- سیاست تقنینی ۲- سیاست قضایی ۳- سیاست اجرائی

سازمان اطلاعات و امنیت ملی
تهران
مهرماه ۱۳۸۸

همچنین در جهت مقابله با تقاضا، مهمترین فعالیت‌ها عبارتند از:

۱- سیاست جنایی پیشگیرانه ۲- سیاست جنایی مشارکتی

متأسفانه با بررسی و مقایسه انواع فعالیت‌ها، به روشنی در می‌یابیم که در امر مقابله با پدیده مواد مخدر،

توجه متولیان سیاست جنایی بیشتر در بُعد مبارزه با عرضه این مواد (آن هم تَوَام با تشدید و سرکوبی)

متمرکز گردیده و در خصوص مسایل پیشگیرانه و بویژه مشارکت اقشار جامعه فعالیت زیادی به چشم نمی‌خورد.

به عبارت دیگر جمهوری اسلامی ایران در برخورد با پدیده مواد مخدر، علیرغم صرف هزینه‌های جانی و مالی فراوان،

نتوانسته است آنچنان که باید به اهداف خود که همان کاهش عرضه و بویژه تقاضای مواد مخدر می‌باشد، دست یابد و

این ناشی از عدم رعایت تعادل در اتخاذ تدابیر صحیح در جهت کاهش عرضه و تقاضا بوده است.

امید است با اتخاذ تدابیر مناسب در قالب یک سیاست جنایی منطقی معقول، شاهد موفقیت

روزافزون در امر مبارزه با مواد مخدر باشیم. آنچه مسلم است اینکه، مبارزه با مواد مخدر مسأله‌ایست

که یاری و مشارکت همگان را می‌طلبد و در این راه بسیج همگانی امری اجتناب‌ناپذیر است.

• کلید واژه‌ها:

۱. سیاست جنایی ۵- سیاست اجرایی

۲. عرضه و تقاضای مواد مخدر ۶- سیاست پیشگیرانه

۳. سیاست تقنینی ۷- سیاست مشارکتی

۴. سیاست قضایی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	مقدمه
۱	الف - بیان موضوع و اهمیت آن
۲	ب - روش تحقیق
۳	ج - معرفی فهرست کلی
	فصل اول - کلیات
۵	مبحث اول - تعریف
۵	• سیاست جنایی و تفاوت آن با سیاست کیفری
۷	• تعریف سیاست جنایی
۸	مبحث دوم - ساختار موضوع
۸	گفتار اول - منظور از سیاست جنایی مبارزه با مواد مخدر
۹	گفتار دوم - انواع سیاست جنایی مبارزه با مواد مخدر
۱۰	مبحث سوم - فرایند جرم انگاری مواد مخدر در ایران
	فصل دوم - شیوه‌های مختلف سیاست جنایی مبارزه با عرضه مواد مخدر
۱۸	مبحث اول: سیاست جنایی تقنینی
۱۹	گفتار اول - مفهوم و تعریف سیاست جنایی تقنینی

- گفتار دوم - حقوق جزای اختصاصی ناظر به مواد مخدر ۱۹
- بند اول - در لایحه قانونی تشدید مجازات مرتکبین جرایم مخدر مصوب ۵۹ ۱۹
- الف - جرایم اصلی در لایحه قانونی مصوب ۵۹ ۲۰
- ۱- کشت خشخاش ۲۰
- ۱-۱) عنصر قانونی ۲۰
- ۱-۲) عنصر مادی ۲۰
- ۱-۳) عنصر معنوی ۲۱
- ۱-۴) مجازات ۲۱
- ۲- نگهداری - مخفی یا حمل کردن بذر و یا گرز خشخاش ۲۲
- ۲-۱) عنصر قانونی ۲۲
- ۲-۲) عنصر مادی ۲۲
- ۲-۳) عنصر معنوی ۲۳
- ۲-۴) مجازات ۲۳
- ۳- وارد کردن - ساختن - فروش یا در معرض فروش قرار دادن تریاک، سوخته تریاک و شیره و سایر ترکیبات دارای این مواد، و نیز نگهداری - مخفی یا حمل آنها ۲۳
- ۳-۱) عنصر قانونی ۲۴
- ۳-۲) عنصر مادی ۲۴

- موضوع جرم ۲۵
- ۳-۳) عنصر معنوی ۲۵
- ۳-۴) مجازات ۲۶
- ۴- وارد کردن - ساختن و فروش یا در معرض فروش قرار دادن مرفین و هروئین و کوکائین و مواد مخدر صنعتی و شیمیایی و انیدریک استیک و کلروراستیل، یا نگهداری - اخفا و یا حمل این مواد ۲۶
- ۴-۱) عنصر قانونی ۲۶
- ۴-۲) عنصر مادی ۲۷
- موضوع جرم ۲۷
- ۴-۳) عنصر معنوی ۲۷
- ۴-۴) مجازات ۲۷
- ۵- تزریق مواد مخدر به دیگری بدون مجوز طبی ۲۸
- ۵-۱) عنصر قانونی ۲۸
- ۵-۲) عنصر مادی ۲۸
- ۵-۳) عنصر معنوی ۲۸
- ۵-۴) مجازات ۲۸
- ۶- استعمال غیرمجاز و بدون مجوز طبی و اعتیاد ۲۹